

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 19/08/2024
Αρ. πρωτ.: 682/209524

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 5862/15-7-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ελ.-Μαρ. Αποστολάκη** και **Χρ. Σταρακά**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης των αγροτουριστικών γυναικείων συνεταιρισμών, σημειώνεται ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και των προτεραιοτήτων του στρατηγικού σχεδιασμού εθνικών και κοινοτικών πολιτικών στήριξης στις αγροτικές περιοχές, καθώς αναγνωρίζεται ο ρόλος τους στη σταθερότητα και την ανθεκτικότητα των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών, όπως και το γεγονός ότι αποτελούν το ιδανικό μέσο πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, αλλά και ενσωμάτωσής τους στη διαδικασία της ολοκληρωμένης ανάπτυξης του αγροτικού χώρου.

Οι πολιτικές αυτές στήριξης της επιχειρηματικότητας, κυρίως μέσα από τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης (Πυλώνας II της ΚΑΠ) και ειδικά τα Τοπικά Προγράμματα LEADER, εδράζουν σε μία ολιστική προσέγγιση της ανάπτυξης του αγροτικού χώρου, καθώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα από μέτρα και δράσεις τόσο για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας αμιγώς στον πρωτογενή τομέα, όσο και συνολικά στους διαφορετικούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας των αγροτικών περιοχών.

Πρόκειται για μέτρα και δράσεις που στοχεύουν στην τόνωση της απασχόλησης, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τον συνεργατισμό και τη συλλογικότητα, μέτρα και δράσεις που παρέχουν επενδυτικά κίνητρα, ενώ, ταυτόχρονα, αξιοποιούν νέα χρηματοδοτικά εργαλεία, καθώς και νέες δομές, μηχανισμούς και πρότυπα ανάπτυξης, όπως η πολυλειτουργικότητα, η πράσινη οικονομία, η κοινωνική επιχειρηματικότητα, η συμβουλευτική υποστήριξη, η συνεργασία για την προώθηση της καινοτομίας, τη μεταφορά γνώσης και ενημέρωσης, αλλά και οι δημόσιες επενδύσεις ως μέσο υποστήριξης της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης ειδικών κατηγοριών πληθυσμού.

Νέες προοπτικές για την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας δημιουργεί και η πολυλειτουργικότητα του αγροτικού χώρου, ως αναπτυξιακό οικονομικοκοινωνικό μοντέλο. Η πολυαπασχόληση και η διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας αποτελούν βασικές προτεραιότητες της πολιτικής της Ε.Ε. για την αγροτική ανάπτυξη και την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές, ενώ ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες, όπως αυτή του LEADER, έχουν ως βασικό στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας, την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, τη βελτίωση του εισοδήματος των αγροτικών νοικοκυριών και τη συνολικότερη βελτίωση μέσω ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων του επιπέδου διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές, ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητα της υπαίθρου και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις παραμονής των νέων και των γυναικών στον τόπο τους.

Σημαντικές, επίσης, ευκαιρίες ανάπτυξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας προσφέρει και η λεγόμενη πράσινη οικονομία, μέσα από τη συνεχώς αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των καταναλωτών προϊόντων και υπηρεσιών για ποιότητα, ταυτότητα, ασφάλεια και σεβασμό στο περιβάλλον. Η αειφορία και η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελούν έννοιες που βρίσκονται στον πυρήνα της λογικής παρέμβασης πολιτικών και προγραμμάτων της Ε.Ε. για την αγροτική ανάπτυξη, σε συνδυασμό, βεβαίως, με την προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και των νέων τεχνολογιών που η αξιοποίησή τους καθιστά τις γυναίκες αγρότισσες ικανές να μπορούν ακόμη πιο αποτελεσματικά να ενσωματώνονται και να συνεισφέρουν επαγγελματικά στον ιδιαίτερα απαιτητικό πρωτογενή τομέα, ταυτόχρονα με τις υποχρεώσεις τους ως μέλη του αγροτικού νοικοκυριού. Για παράδειγμα, η γεωργία ακριβείας ή και οι διευρυμένες δυνατότητες πρόσβασης και αξιοποίησης των διαδικτυακών υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα προσφέρουν σημαντικές νέες ευκαιρίες απασχόλησης, ευέλικτες και περισσότερο προσαρμοσμένες στις ανάγκες των γυναικών της υπαίθρου.

Ανάλογες ευκαιρίες απασχόλησης προσφέρουν η αξιοποίηση περιοχών χαρακτηρισμένων ως ιδιαίτερης φυσικής αξίας, των περιοχών Natura, καθώς και λοιπών περιοχών της υπαίθρου που μπορούν να λειτουργήσουν ως πόλοι πράσινης ανάπτυξης, η παραγωγή και πώληση πιστοποιημένων ποιοτικών προϊόντων των προστατευμένων αυτών περιοχών, η παραγωγή και πώληση προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, αλλά και η ανάπτυξη της οικογενάγησης και του οικοτουρισμού.

Επενδυτικές δυνατότητες για τον γυναικείο συνεργατισμό προσφέρονται, επίσης, μέσα από τα προγράμματα των σχεδίων βελτίωσης και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων για επενδύσεις από συλλογικά σχήματα. Ο συνεργατισμός αποτελεί βασικό μηχανισμό επαγγελματικής διεξόδου για τις γυναίκες των αγροτικών περιοχών και ειδικά των ορεινών, νησιωτικών και μειονεκτικών, καθώς παρέχει τις οικονομικο-κοινωνικές προϋποθέσεις ομαλής πρόσβασης και ενσωμάτωσής τους στην τοπική επιχειρηματικότητα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τομείς και οι εναλλακτικές δραστηριότητες που επιλέγουν να δραστηριοποιηθούν οι γυναίκες των περιοχών αυτών μέσω των αγροτικών γυναικείων συνεταιρισμών που συστήνουν, τομείς και δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τη μικρή μεταποίηση, τη βιοτεχνία, την οικοτεχνία και τον αγροτουρισμό.

Στην κατεύθυνση προώθησης του συνεργατισμού στον πρωτογενή τομέα, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) προβλέπει ειδικό μέτρο για την ενθάρρυνση της σύστασης και λειτουργίας συλλογικών σχημάτων, όπως ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, προσφέροντας για μία πενταετία οικονομική ενίσχυση ως ποσοστό επί του τζίρου τους για την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών.

Ταυτόχρονα, τα τοπικά προγράμματα LEADER προσφέρουν επενδυτικές δυνατότητες σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο οικοτουρισμός, ο γαστρονομικός τουρισμός κ.λπ., συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας, της παράδοσης και των ποιοτικών γεωργικών προϊόντων των αγροτικών περιοχών, καθώς και στη σύνδεση τουρισμού και πολιτισμού με τον πρωτογενή τομέα και το περιβάλλον. Αξίζει να σημειωθεί ότι, σε τέτοιου είδους επιχειρηματικές δραστηριότητες, η συμμετοχή των γυναικών, είτε μεμονωμένα είτε μέσα από συνεργατικά σχήματα – γυναικείους συνεταιρισμούς, είναι ιδιαίτερα αυξημένη. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα στις αγροτικές περιοχές διαθέτει δυναμική που μπορεί να αναδειχθεί, όταν βρει τις κατάλληλες συνθήκες και προϋποθέσεις.

Επίσης, στην ίδια κατεύθυνση στοχεύουν και οι παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα που υλοποιούνται μέσω κυρίως του LEADER και αφορούν στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και αγαθών και τη δημιουργία υποδομών, που ενθαρρύνουν δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης και ενημέρωσης και διευκολύνουν την πρόσβαση των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, κοινωνικές υπηρεσίες και υποδομές για τη δημιουργική απασχόληση και φροντίδα ηλικιωμένων – παιδιών – ατόμων με ειδικές ανάγκες, την ιατροφαρμακευτική φροντίδα και περίθαλψη, τη συμβουλευτική υποστήριξη σε γυναίκες και ανέργους, περιβαλλοντικές

δραστηριότητες και ευαισθητοποίηση, εξυπηρέτηση πολιτών, πρόσβαση σε Τεχνολογίες Πληροφόρησης και Ενημέρωσης (ΤΠΕ).

Για τη χρηματοδότηση όλων αυτών των δράσεων μέσω του ΠΑΑ 2014-2022 έχουν διατεθεί ήδη πάνω από 600 εκ. € περίπου σε 50 τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα LEADER που καλύπτουν χωρικά το σύνολο των αγροτικών περιοχών της χώρας μας και υλοποιούνται από τις Αναπτυξιακές Εταιρίες ΟΤΑ κάθε Περιφέρειας ή Ομάδες Τοπικής Δράσης, όπως λέγονται. Αντίστοιχη πρόβλεψη έχει γίνει και για τη νέα προγραμματική περίοδο, όπου ήδη έχουν εγκριθεί αντίστοιχα τοπικά προγράμματα στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

Επιπροσθέτως, στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027 και, συγκεκριμένα, στην Παρέμβαση Π3-77-4.1 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» προβλέπεται η ενίσχυση του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της οικονομίας. Στις επιλέξιμες υπο-παρεμβάσεις που αφορούν ενίσχυση στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, του τουριστικού κλάδου και στις υπηρεσίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, προβλέπεται η ενίσχυση κατά προτεραιότητα, μεταξύ άλλων, και των γυναικών ή των συνεργατικών ή εταιρικών σχημάτων που αποτελούνται αποκλειστικά από γυναίκες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, οι οποίες και αποτελούν τους Ενδιάμεσους Φορείς, στο τέλος του 2024 με αρχές του 2025, θα εκδώσουν προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων από τους ενδιαφερόμενους δικαιούχους. Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων είναι τα 300.000€, με εξαίρεση τις άυλες ενέργειες που είναι έως 40.000€.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κα Ελ.-Μαρ. Αποστολάκη
4. Βουλευτή κα Χρ. Σταρακά